

Asia: VN/18947/2022-SM-46

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta ja eräiksi muiksi laeiksi

1.

Yleiset huomiot CER-direktiivin kansallisesta toteuttamistavasta, kuten esimerkiksi viranomaistoiminnan järjestämisestä ja valvontamallista

-

2.

Soveltamisalaa koskevat huomiot, kuten esimerkiksi kriittisen toimijan määrittäminen ja kriteeristön kattavuus

Luvuissa 4.2 ja erityisesti luvussa 7.1 pohditaan kuuluvatko terveydenhuollon toimintaa tukevat laboratoriot direktiivin määritelmä ja CER-lain piiriin. THL:n mikrobiologian laboratoriot toiminta on mainittu esityksessä, mutta lakiin olisi hyvä saada kirjattu täsmällisesti sen piiriin kuuluvat toiminnot. Huomiona todetaan, että WHO:n nimittämien THL:n kansallisten referenssilaboratorioiden polion ja enterovirustaudin sekä tuhka- ja vihurirokon lisäksi WHO on nimennyt THL:n myös kansalliseksi influenssakeskukseksi.

Talousveden osalta uusi kansallinen lainsäädäntö on tärkeimpien sisältöjen osalta kuvattu perusteluissa hyvin. Esityksessä ei selvennetä miksi lain 1 §:n 1 mom. 1 kohdan määrittelyissä puhutaan juomaveden toimialasta eikä talousveden. Juomavesidirektiivin täytäntöönpanossa kansallisesti puhutaan kuitenkin mm. talousveden laatuvaatimuksista.

Listassa CER-direktiivin toimialoista, alaluokista ja toimijaluokista on mainittu toimialoina juomavesi ja jätevesi, mutta toimijaluokissa ei ole mainittu niitä koskevia laboratoriotointoja. On kuitenkin hyvä, että perusteluissa mainitaan tästä ja että se on ajateltu hoidettavan sopimusmenettelyin.

3.

Vaikutustenarviointia koskevat huomiot, kuten esimerkiksi yhteiskunnalliset vaikutukset, taloudelliset vaikutukset yrityksille, hallinnollinen taakka ja muut kustannukset sekä vaikutukset yritysten toimintaan

Asetusluonnoksen 13 §:n 1 mom. 4 kohdassa vesihuoltotoimialan kohdalla merkittävän haitallisen vaikutuksen osalta mainitaan vain toimitettavan veden määrä, ei veden laatua. Haitallinen vaikutus voisi olla myös sellainen, joka voisi aiheuttaa häiriötä talousveden puhdistus- ja käsittelytoimintaan, jolloin talousveden laatua ei voida täysin turvata. Tällä voisi olla merkittäviä vaikutuksia veden käyttäjille.

4.

Valvontaa koskevat huomiot

-

5.

Laiminlyöntimaksua koskevat huomiot

-

6.

Miten arvioitte turvallisuusselvityslakia koskevan esityksen tarpeellisuutta ja muotoilua? Millaisia turvallisuusvaikutuksia esityksellä olisi?

Kohdassa 7.2 lain 19 § 1 mom. 4 kohtaan esitetty lisäys, jonka mukaan ”erikseen mainitaan tehtävät, joissa selvityksen kohdehenkilö voi saamiensa salassa pidettävien tietojen oikeudettomalla käytöllä merkittäväällä tavalla vaarantaa valtion turvallisuutta tai muuta merkittävää yleistä etua” on kannatettava ja sen tulisi myös kattaa terveydenhuollon ja lääkehuollon toiminnot, joita ei ole huomioitu valtioneuvoston vuonna 2010 tehdyssä yhteiskunnan turvallisuusstrategiaa koskevassa periaatepäätöksessä kriittisinä infrastruktuureina. Lääkehuolto ja terveydenhuolto ovat kuitenkin CER direktiivin mukaan osa kriittistä infraa.

7.

Miten arvioitte satamien turvallisuusselvityksiä koskevan esityksen tarpeellisuutta ja muotoilua? Millaisia toiminnallisia ja taloudellisia vaikutuksia esityksellä olisi? Millaisia turvallisuusvaikutuksia esityksellä olisi?

-

8.

CER-yleislain 28 §:ään liittyen, miten arvioitte säännösehdotuksia, jotka koskevat muiden EU-jäsenvaltioiden rikosrekisteritietojen käyttämistä kriittisen toimijan työntekijästä tehtävässä turvallisuusselvityksessä (1. lakiesityksen 28§ sekä 3. ja 4. lakiesitys)?

-

9.

Muut huomiot

-

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

THL on esittänyt lausuntonaan huomiot kohtiin 2,3 ja 6.

Louhi Meri
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos THL